

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ С ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ

„АЛЕКСАНДЪР СЕРГЕЕВИЧ ПУШКИН“

ВАРНА 9000, ул. "Проф. Н. Державин" 12

тел.: 052 60-96-96

e-mail: info-400031@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

ТЕОДОРА КАТЕЛИЕВА

*Директор на СУЕО „Ал. С. Пушкин“
гр. Варна*

СЪГЛАСУВАЛ:

Проф. д-р АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА

Председател на Обществения съвет

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
НА
СРЕДНО УЧИЛИЩЕ С ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ
„АЛЕКСАНДЪР СЕРГЕЕВИЧ ПУШКИН“
ЗА
периода 2025 – 2030 година

Стратегията за развитие на СУЕО „Ал. С. Пушкин“ за периода 2025 – 2030 година е приета на основание чл. 263 (1), т.1 от ЗПУО на заседание на Педагогическия съвет /Протокол № 14 от 12.09.2025г./, съгласувана е с Обществения съвет /Протокол № 18 от 12.09.2025г./ и е утвърдена със Заповед на директора № РД 07 - 2176/12.09.2025г.

I. ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧИЛИЩЕТО

Средно училище с езиково обучение „Ал. С. Пушкин“ – Варна е общинско училище. То е основано на 15.09.1974 г. със статут на основно училище. От 1984 година е преобразувано в средно, като в зависимост от промените в нормативните разпоредби последователно е трансформирано в ЕСПУ, СОУ и СУ.

Мисията на СУЕО „Ал. С. Пушкин“ е утвърждаването му като водеща институция в образователната система на града, която осъществява висококачествен образователно-възпитателен процес, ориентиран към изграждане на личности с ясно изразено гражданско съзнание, които са със съвременен светоглед, конкурентноспособни са и са със силно изразени позитивни качества.

По настояще в училището преподават 99 учители. В него се осъществява обучение на 1293 ученици, разпределени в трите етапа – начален етап /1 – 4 клас/, прогимназиален етап /5 – 7 клас/ и гимназиален етап /8 – 12 клас/.

СУЕО „Ал. С. Пушкин“ е с утвърдени традиции в изучаването на руски, италиански, английски и немски език, и ранното чуждоезиково обучение. В гимназиален етап се осъществява държавен план-прием в паралелки с профил „Чужди езици“ с интензивно изучаване на английски, руски и италиански език, както и по една паралелка по професия „Организатор Интернет приложения“, със специалност „Електронна търговия“, която е с интензивно изучаване на немски език.

Ранното чуждоезиково обучение и подготовката, която получават учениците, е мотив за родителите, децата им да учат в училището.

Организационната структура на СУЕО „Ал. С. Пушкин“ е посочена във фиг. 1.

Фиг. 1 ОСУ на СУЕО „Ал. С. Пушкин“

В училището има трима зам.-директори /двама по учебна дейност и един по административната дейност/, което се аргументира с големината на образователната институция.

Поради осъществяване на прием на ученици в професионални паралелки със специалност „Електронна търговия“ и нагласата за разкриване на нова професионална паралелка за обучение по друга специалност, ще провокира реструктуриране и създаване на звено за управление на професионалното образование.

В СУЕО „Ал. С. Пушкин“ има Училищно настоятелство и Обществен съвет, които подпомагат дейността на ръководството и активно участват в училищния живот.

С цел методическа подкрепа и повишаване на качеството на образователните дейности са създадени и функционират екипи, които са наречени екипи за ключови компетентности /ЕКК/.

За всяка учебна година се сформират постоянно действащи комисии, които се включват в организацията на цялостната дейност на училището, изготвят годишни планове, програми и политики за постигане на основните цели и задачи. Същите се утвърждават съгласно действащата нормативна рамка.

II. ВИЗИЯ НА СУЕО „АЛ. С. ПУШКИН“

Визията на СУЕО „Ал. С. Пушкин“ включва:

1. Утвърждаването му като конкурентноспособно училище, създаващо пригодни за съвременните обществени и пазарни реалности личности.
2. Поддържане и развитие на екип от мотивирани и високо специализирани учители, които непрекъснато усъвършенстват професионалните си умения.
3. Създаване на качествен образователен продукт, който е разпознаваем и предпочитан от местната общност.

III. SWOT – АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Пригодни и мотивирани педагогически специалисти. 2. Високо качество на преподаване на учебното съдържание по изучаваните предмети. 3. Дигитализация на учебния процес. 4. Изпълнение на училищния и държавния план-прием. 5. Целодневна организация на учебния ден в начален етап. 6. Много добри резултати на НВО IV, VII, X клас и ДЗИ XII клас <i>/Приложение 1/</i>. 7. Добре изградена система за сътрудничество с родителската общност. 8. Добра организационна култура <i>/социален климат/</i>. 9. Действащ Ученически съвет. 10. Високи резултати на учениците от различни олимпиади, състезания и конкурси. 11. Създадена среда за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти. 12. Създадена вътрешноорганизационна рамка за разпределяне на учителите по компетентности позволява участие в 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатъчна мотивация на част от учениците за участие в образователно-възпитателния процес <i>/ОВП/</i>. 2. Незаинтересованост и нежелание на част от родителите за сътрудничество с училището. 3. Недостатъчно ефективна комуникация между учители и родители. 4. Малък на брой специализирани кабинети. 5. Недостатъчно оборудване в някои класни стаи. 6. Затруднения у някои учители за използване на мениджърски подходи при въздействие върху системата клас. 7. Недостатъчна осъзнатост у някои ученици относно опазване на материално-техническата база <i>/МТБ/</i>. 8. Недостатъчен брой класни стаи. 9. Спортната база се нуждае от развитие и разширяване. 10. Относително висока средна възраст на педагогическия състав <i>/Приложение 2/</i>

<p>национални и международни организации и асоциации по професионални области.</p> <p>13. Училището предоставя възможност за провеждане на практика на студенти, обучавани в педагогически специалности.</p> <p>14. Засилен интерес от учениците към групите за занимания по интереси.</p> <p>15. Утвърдени училищни традиции, символи и ритуали.</p> <p>16. Работа по регионални, национални и международни проекти.</p> <p>17. Договорни отношения с различни висши учебни заведения.</p> <p>18. Непрекъснато подобряване на материално-техническата база /МТБ/.</p> <p>19. Добро партньорство между Обществения съвет, Училищното настоятелство и училището.</p>	<p>11. Относителна висока средна възраст на педагогическия състав преподаващ по обществени и природни науки, чужди езици, математика и ИТ.</p>
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<p>1. Внедряване на добри практики за повишаване на качеството на образователно-възпитателния процес /ОВП/.</p> <p>2. Възможност за разкриване на паралелка в гимназиален етап със STEM-профил в съответствие с националните политики.</p> <p>3. Възможност за разкриване на професионална паралелка в съответствие с пазарните изисквания.</p> <p>4. Поява на нови професии, търсени от пазара на труда.</p> <p>5. Засилен интерес от работодатели към професионалното образование с интензивно изучаван чужд език.</p> <p>6. Създаване на партньорство с бизнес организации за осигуряване на производствената практика на обучаемите.</p> <p>7. Създаване на партньорство с браншови организации.</p> <p>8. Създаване на среда за превенция на противообществените прояви.</p> <p>9. Достъп до участие в различни общински, национални, международни програми и проекти.</p> <p>10. Сключване на споразумения за продължаващо обучение на</p>	<p>1. Демографска криза.</p> <p>2. Миграционни процеси.</p> <p>3. Негативно обществено мнение за качеството на ОВП.</p> <p>4. Засилваща се конкуренция между училищата.</p> <p>5. Застаряващ учителски състав.</p> <p>6. Феминизация на учителската професия.</p> <p>7. Недостиг на кадри на пазара на труда.</p> <p>8. Недостатъчна мотивация за избор на учителската професия като първо образование.</p> <p>9. Повишаване на риска от професионални заболявания на учителите и професионално прегаряне.</p> <p>10. Понякога негативно влияние на НПО в дейността на образователните институции.</p>

педагогическите специалисти с различни обучителни организации.	
11. Държавна осигуреност с учебни ресурси за учениците.	
12. Разработени квалификационни програми от МОН.	
13. Партньорство с ресорните структури на държавната и местната власт.	
14. Среда за развитие на мрежа от партньорства с висши училища.	

Анализът и синтезът на влияещите фактори от вътрешната и външната среда показва, че като основни предизвикателства пред развитието на СУЕО „Ал. С. Пушкин“ могат да се посочат:

- Възрастовата и образователно-предметната структура на длъжностния педагогически състав, показват, че потенциален проблем ще се появи в обезпечаването на учебни предмети като чужди езици, математика и ИТ, обществени и природни науки. За учителите в начален етап кадровият проблем не е толкова сериозен, тъй като има достатъчно подготвени кадри в училището и на трудовия пазар */Приложение 2/*.
- Установени са дефицити в знанията и уменията, които са включени в компетентностния профил на педагогическите специалисти в частта меки и твърди умения, като например комуникационни умения, конвенционални управленски умения, умения за работа в дигитална среда и с дигитални ресурси.
- Материално-техническата база, като предпоставка за качествен ОВП, не позволява преминаване в едносменен режим. Сградният фонд е несъпоставим с броя на паралелките, които се обучават в училището.
- Комуникацията между учители, родители и ученици на моменти е затруднена. Възможни решения са подобряване на комуникативните умения на учителите, по-силно изразена работа на училищните психолози с точно такъв тип проблемни поведения или привличането на медиатор.
- Оптимизацията на взаимоотношенията в така наречения „триъгълник на знанието“ (училище – бизнес и общност – университети) може да подобри позиционирането на училището в общественото и образователното пространство.

Възможни области на решения на така очертаните предизвикателства:

- Включването в училищния квалификационен план на темите, свързани с медиацията, позитивното образование, комуникативните, управленските и дигиталните умения и др. п.
- Разширяване на партньорствата с висши училища за подбор на бъдещи педагогически специалисти чрез осигуряване на стажове и сключване на споразумения за сътрудничество, в това число за различни обучения на длъжностния състав на СУЕО „Ал. С. Пушкин“.
- Създаване на мрежа с различни бизнес организации за осигуряване на производствената практика на учениците, които се обучават в професионалните паралелки, в т.ч. и с цитирания по-горе триъгълник на знанието.

- Проучване на възможностите за разкриване на паралелка със STEM-профил и/или на професионална паралелка по специалност „Екскурзоводско обслужване“, или по специалност „Организация на екскурзоводската дейност“, в т.ч. анализ на средата за потребност от кадри по тези специалности за обезпечаването на образователно-възпитателния процес с преподаватели и за осигуряване на практики на учениците според изискванията на учебния план.
- Подобряване на съществуващата МТБ чрез участие в национални и международни проекти, в които са предвидени средства за такива дейности.
- Създаване на партньорства със „сродни“ национални и международни училища.
- Трансформиране на училището в иновативно.
- Въвеждане на добри практики за позитивно образование.
- Създаване на среда за медиране на различни организационни конфликти в това число работа с родители.

Тези предизвикателства са използвани за синтезиране на основните направления за развитие на училището.

V. ЦЕЛИ

За развитието на образователната институция са формулирани следните дългосрочни цели: (Таблица 1)

Таблица 1

Цели за развитието на СУЕО „Ал. С. Пушкин“

№	Цел	Срок	Отговорник
1	Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес.	постоянен, с годишно отчитане	Директор и педагогически специалисти
2	Повишаване на професионалната пригодност на учителите.	постоянен, с годишно отчитане	Директор и педагогически специалисти
3	Увеличаване броя на учителите, участвали в квалификационни програми, придобили по-висока от текущата ПКС.	постоянен, с годишно отчитане	Директор и педагогически специалисти
4	Системно подобряване на резултатите от НВО IV, VII, X клас и ДЗИ XII клас.	постоянен, с годишно отчитане	Директор и педагогически специалисти
5	Повишаване на функционалната грамотност на учениците.	постоянен, с годишно отчитане	Директор и педагогически специалисти
6	Подобряване на МТБ	постоянен, с годишно отчитане	Директор и екип
7	Повишаване на конкурентоспособността на образователната институция.	постоянен, с годишно отчитане	Директор и екип

8	Системно подобряване на организацията и управлението на образователната институция.	постоянен, с годишно отчитане	Директор и екип
9	Разработване и реализация на проекти по национални и международни програми	постоянен, с годишно отчитане	Директор и екип

За реализацията на същите ще се търсят различни възможности, включително очертаните по-горе в настоящата стратегия. За реализация на целите предстои тяхното декомпозиране и сформирание на екипи за детайлната им реализация.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Реализирането на визията за развитие СУЕО „Ал. С. Пушкин“ ще доведе до:

1. Повишаване на мотивацията за учене на учениците, в резултат на комбинирането на традиционни с иновативни методи и форми на обучение.
2. Качествено и отговарящо на изискванията обучение, което да доведе до повишаване на срочния/ годишния успех, както и резултатите от НВО и ДЗИ.
3. Обезпечаване на ОВП с мотивиран, пригоден и устойчив във времето длъжностен състав.
4. Перманентно изграждане на личности с активна гражданска позиция и критично мислене.
5. Извеждане на ролята на учителя на партньор на ученика – насочващ, подпомагащ и контролиращ процеса на овладяване на знания и умения.
6. Увеличаване броя на учениците, които заявяват желание за участие в олимпиади и национални състезания.
7. Увеличаване на дейностите и екипите за разработване и реализация на национални и международни проекти и програми.
8. Активно включване на ученици и родители в живота на училището и мобилизация на техните възможности за пълноценно реализиране политиката на институцията.

В резултат на SWOT-анализа, идентифицираните предизвикателства и формулираните основни цели се очертават следните водещи приоритетни области за развитието на СУЕО „Ал. С. Пушкин“. Същите са синтезирани както следва:

1. **Въвеждане и надграждане на съществуващите дигитални образователни иновации, чрез:**
 - Дооборудване на STEM кабинети /по спечелен проект/ и кандидатстване за проектно финансиране за подобряване на МТБ на кабинети по различни учебни предмети или класни стаи.
 - Поетапно включване в училищния живот на интегрирано проектно-базирано обучение между два и повече учебни предмета, съчетаващо в себе си традиционни и иновационни образователни методи и подходи, в това число изкуствения интелект.
2. **Подобряване на всички ключови аспекти на работната среда, чрез:**

- Създаване и внедряване на гъвкави форми за следдипломна квалификация включително чрез добавяне на актуални допълващи и надграждащи обучителни курсове за повишаване на пригодността на педагогическите специалисти.
 - Развиване на проектно-базираното обучение и задълбочаване на колаборацията между учители и ученици, в това число повишаване интензивността на работа с таланти деца, както и откриване на потенциалите на всички ученици, чрез т.нар. управление на талантите.
- 3. Създаване на подходяща вътрешна образователна система за развитие на учениците, като например:**
- Допълване на интердисциплинарния и проектно-базирания подход на обучение с инициативи, които развиват творческия потенциал на учениците. Такива са открити уроци, извънкласни дейности, в това число организиране, провеждане и участие в семинари, състезания, образователни форуми от различно естество, които водят до повишаване на функционалната грамотност, усвояване и развитие на ключовите компетентности и мотивация на учениците.
 - Създаване на рубрика в сайта за отчитане на постижения на учениците.
 - Създаване на образователна среда без агресия, в това число възпитаване на такова поведение у всички участници в ОВП като водеща ценност в практиката на училището.
 - Усвояване на добри практики за работа с деца със специални потребности /не само образователни/, както и с родителите.
 - Системно подобряване на качеството на ОВП, в т.ч. въвеждане на знания, свързани с професиите на бъдещето, чрез актуализиране на образователния профил на училището.
- 4. Интегриране на актуални управленски и приложни инструменти за подобряване на комуникационната среда, в това число привличане на родителската общност като партньор на образователната институция:**
- Целево развитие на комуникационните умения на учителите за справяне с трудни взаимоотношения на работното място във всички възможни релации, а именно учител-ученик, учител-родител, учител-колега, както и в други ситуации, в които учителят представлява образователната институция.
 - Непрекъснатата работа за подобряване на взаимоотношенията на работното място не само чрез надграждащи обучения, а и посредством усвояването на добри практики.
 - Въвличане на родителите в живота на училището чрез включването им в различни училищни събития.
 - Инициране на форуми с участието на родителите, целево насочени към повишаване на резултатността на ОВП с тяхно участие.
 - Развитие на знанията и уменията на всички участници в ОВП, които изпълняват ръководни функции.
- 5. Създаване на училищна система в триъгълника на знанието:**
- Задълбочаване на взаимодействието с висши училища за съвместна работа по проекти, интегрирани уроци между учители и университетски преподаватели, осигуряване на стажове на студенти /в това число последващото им привличане

- за учители в училището/, партниране при създаването на учебници, учебни помагала, статии и др.
- Увеличаване на партньорите на училището, които са представители на бизнеса и публичния сектор.

VII. ФИНАНСИ И МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

През годините материално-техническата база в училище непрекъснато се подобрява. В момента СУЕО „Ал. С. Пушкин“ разполага с 40 класни стаи, 2 физкултурни салона, 5 компютърни кабинета, 1 лаборатория по природни науки, 2 учителски стаи, актова зала и библиотека, които са разположени в една основна сграда и три филиала и осигуряват нормален образователен процес на двусменен режим. През последните 4 години е направено саниране на лицевата част на основната сграда и ремонт на санитарните помещения на два от етажите в нея. Училищният двор е оборудван с фитнес уреди, баскетболни кошове и футболни врати.

Финансовото обезпечаване се осигурява от годишния бюджет на училището, реализиране на национални и международни проекти и програми, средства на Училищното настоятелство, дарения от физически и юридически лица и благотворителни инициативи.

Управлението на финансовите средства е подчинено на няколко водещи принципа:

1. Строга финансова дисциплина.
2. Реновиране на МТБ, в това число чрез развитие на привличане на средства от дарения, спонсорство и други източници.
3. Утвърждаване и развитие на установените добри практики за съвместна работа с Училищното настоятелство.
4. Допълнително финансиране чрез участия в програми и проекти, одобрени от МОН, инициативи на неправителствените организации.

№	Източник на финансиране	Характеристика
1	Делегиран бюджет	Основен източник за издръжка и дейности
2	Национални програми на МОН	Целево финансиране по приоритети
3	Международни програми и проекти	„Еразъм+“, други европейски програми
4	Проекти към община Варна	Подкрепа за образователни инициативи
5	Собствени приходи	Наеми, дарения, спонсорства (при спазване на закона)
6	Партньорства	Съвместни инициативи с институции и организации

Планираните инициативи в настоящата стратегия за развитие на СУЕО „Ал. С. Пушкин“ няма да натоварят училищния бюджет. Онези от тях, които не могат да се финансират през целеви средства, заложи в бюджета, ще се обезпечат чрез участие в проекти, с помощта на УН и/или чрез други дарения.

**СРЕДНИ РЕЗУЛТАТИ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ НВО ПО БЕЛ И МАТЕМАТИКА
IV КЛАС**

	2023			2024			2025		
	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво
БЕЛ	87,01	75,33	70,52	88,26	77,17	72,63	84,93	74,84	70,94
Мат	78,09	68,70	64,38	80,94	74,02	70,53	82,32	73,22	69,66

**СРЕДНИ РЕЗУЛТАТИ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ НВО ПО БЕЛ И МАТЕМАТИКА
VII КЛАС**

	2023			2024			2025		
	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво
БЕЛ	82,30	59,94	55,04	74,97	60,24	54,61	78,37	62,14	55,91
Мат	55,83	34,86	35,29	72,00	51,28	42,94	69,89	49,46	42,74

**СРЕДНИ РЕЗУЛТАТИ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ НВО
X КЛАС**

	2023			2024			2025		
	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво
БЕЛ	65,31	60,47	49,44	67,39	53,32	49,38	59,02	50,70	47,47
Мат	56,59	40,64	34,50	45,44	36,98	33,10	51,79	40,16	34,96
ИТИД К	56,57	56,10	53,68	53,75	51,28	52,24	-	-	-
АЕ	82,42	82,68	80,38	82,14	81,93	81,61	87,92	87,73	83,57
РЕ	92,29	92,29	87,05	89,33	89,33	85,99	90,80	90,73	92,32
ИтЕ	83,87	83,87	75,60	79,67	79,67	81,38	79,96	79,96	69,88
НЕ	-	-	-	80,42	79,49	77,47	89,00	85,62	75,74

СРЕДНИ РЕЗУЛТАТИ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ДЗИ XII КЛАС

	2023			2024			2025		
	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво	Ниво училище	Регионално ниво	Национално ниво
БЕЛ	63,42	52,15	50,14	72,50	55,30	58,40	73,32	58,46	57,54
Втори ДЗИ /АЕ, РЕ, ИтЕ, БЗО, ИЦ, ГИ, Мат/	73,25	61,66	63,69	75,83	68,40	67,10	72,15	71,18	71,70

ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ
/разпределение по учебни предмети и възраст/

Учебни предмети /по щат/	Възраст				
	< 30 год.	до 40 год.	до 50 год.	до 60 год.	> 60 год.
	/брой пед. специалисти/	/брой пед. специалисти/	/брой пед. специалисти/	/брой пед. специалисти/	/брой пед. специалисти/
Начален етап	1	6	5	13	5
БЕЛ	-	5	3	1	-
Чужди езици	-	1	4	13	3
Математика, ИТ	-	-	1	10	-
Обществени науки	-	1	2	3	2
Природни науки	-	-	1	2	2
Изкуства	-	-	1	2	-
Технологии и предприемачество	-	-	-	2	-
ФВС	1	1	3	-	1
Професионално образование	-	1	-	-	-
Психолози	-	1	-	2	-
Общ брой:	2	16	20	48	13
%	2,02 %	16,16 %	20,20 %	48,49 %	13,13 %